
PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2016)0379

Súdán

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. října 2016 o Súdánu (2016/2911(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Súdánu,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,
- s ohledem na společné prohlášení EU, zástupců trojky (Norska, Spojeného království a USA) a Německa ze dne 8. srpna 2016, které uvítalo, že signatáři tzv. Súdánské výzvy podepsali plán prováděcího panelu Africké unie na vysoké úrovni pro Súdán a Jižní Súdán (AUHIP),
- s ohledem na zprávu nezávislého experta o situaci v oblasti lidských práv v Súdánu ze dne 28. července 2016 a na zprávu zvláštního zpravodaje o negativním dopadu jednostranných donucovacích opatření na uplatňování lidských práv a o jeho misi v Súdánu ze dne 4. srpna 2016,
- s ohledem na prohlášení mluvčí místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 27. června 2016 k tomu, že súdánská vláda ohlásila čtyřměsíční jednostranné ukončení násilností,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti 2296 o Súdánu přijatou na 7728. zasedání dne 29. června 2016,
- s ohledem na prohlášení Rady pro mír a bezpečnost Africké unie ze dne 13. června 2016 o situaci v Dárfúru,
- s ohledem na článek 5 Všeobecné deklarace lidských práv a článek 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, které oba stanoví, že nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu,
- s ohledem na prohlášení vysoké představitelky jménem Evropské unie ze dne 9. dubna 2015 o tom, že v Súdánu není v dubnu 2015 vstřícné prostředí pro konání parlamentních voleb,
- s ohledem na prohlášení „Súdánská výzva“ o „zřízení občanského a demokratického státu“,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 18. prosince 1979,
- s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

- A. vzhledem k tomu, že konflikt v Dárfúru trvá již 13 let a vyžádal si přes 300 000 životů, přičemž súdánské vládní síly i nadále útočí na civilní obyvatelstvo, zejména v regionu Džebel Marra; vzhledem k tomu, že pokračující plošné bombardování civilního obyvatelstva, včetně nezákonných útoků súdánské armády na vesnice v jižním Kordofanu, v oblasti Modrý Nil a v Dárfúru, si vyžádalo oběti na životech a zničilo civilní infrastrukturu;
- B. vzhledem k tomu, že zákon o národní bezpečnosti z roku 2010 dal súdánské vládě rozsáhlé pravomoci k tomu, aby běžně držela osoby vzaté do vazby v izolaci, bez vznesení obvinění a po dlouhou dobu, a že různým organizacím byla násilně ukončena činnost a v jejich sídle byla provedena razie;
- C. vzhledem k tomu, že ve všeobecném pravidelném přezkumu OSN ze dne 21. září 2016 Súdán znovu potvrdil svůj příslib, že přistoupí k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a k Mezinárodní úmluvě o ochraně všech osob před nuceným zmizením;
- D. vzhledem k tomu, že případy porušování lidských práv eskalují v Dárfúru, zejména v jižním Kordofanu a v oblasti Modrý Nil, včetně případů mimosoudních vražd, nepřiměřeného použití síly, únosů civilistů, sexuálního a na pohlaví založeného násilí na ženách, porušování práv a zneužívání dětí a svévolného zatýkání a zadržování;
- E. vzhledem k tomu, že občanský prostor pro opoziční politické strany, občanskou společnost a obránce lidských práv je v Súdánu omezen; vzhledem k tomu, že podle zpráv Národní zpravodajská a bezpečnostní služba (NISS) neustále šikanuje, cíleně obtěžuje a pronásleduje obránce lidských práv, studentské aktivisty a příslušníky politické opozice za to, že vyvíjejí své legitimní aktivity; vzhledem k tomu, že do dnešních dnů bylo v letošním roce svévolně zatčeno velké množství aktivistů z řad občanské společnosti, mimo jiné čtyři představitelé súdánské občanské společnosti zadrženi na mezinárodním letišti v Chartúmu před odletem na setkání na vysoké úrovni o problematice lidských práv, které se uskutečnilo za účasti diplomatů v Ženevě dne 31. března 2016;
- F. vzhledem k tomu, že skupiny věnující se problematice lidských práv získaly důvěryhodné důkazy o útocích súdánských vládních jednotek chemickými zbraněmi proti civilnímu obyvatelstvu, když vesničané z dárfúrského regionu Džebel Marra ukázali děsivé účinky útoků, při nichž byly, jak mají podezření, použity chemické zbraně; k poslednímu takovému útoku došlo 9. září 2016 ve vesnici Gamarah; vzhledem k tomu, že zprávy hovoří také o útocích sil rychlého nasazení (*Rapid Support Forces*, RSF), súdánské vojenské jednotky složené z bývalých provládních milic pod vedením NISS;
- G. vzhledem k tomu, že dne 29. února 2016 provedla NISS brutální razii v chartúmském Centru pro školení a lidský rozvoj (TRACKS), organizaci občanské společnosti, po níž byli její ředitel Khalfálah Alafif Muktar a aktivisté Arwa Ahmed Elrabie, Al-Hassan Kheiry, Imani-Leyla Raye, Abu Hureira Abdelrahman, Al-Baqir Al-Afif Mukhtar, Midhat Afifadeen a Mustafa Adam zatčeni a obviněni ze zločinného spiknutí a vedení války proti státu; za tato obvinění jim hrozí trest smrti; vzhledem k tomu, že ředitel centra je údajně ve špatném zdravotním stavu a nejsou mu umožněny návštěvy rodinných příslušníků;
- H. vzhledem k tomu, že súdánské orgány ukládají přísná omezení svobody náboženského vyznání; vzhledem k tomu, že hrozby adresované vedoucím představitelům církví a zastrasování křesťanských komunit pokračovaly v posledních letech ve zrychleném

sledu; vzhledem k tomu, že pracovník české organizace pro pomoc křesťanům Petr Jašek, súdánský pastoři Hassan Abduraheem Kodi Taour a Kuwa Shamal a dárfúrský vysokoškolský student Abdulmonem Abdumawla Issa Abdumawla byli zadržováni službou NISS po devět měsíců a čeká je soud, neboť jsou obviněni z toho, že veřejně upozorňovali na údajné utrpení křesťanů ve válkou zmítaných oblastech Súdánu; vzhledem k tomu, že v posledních letech se zvýšil počet soudních přelíčení s obviněnými z odpadlictví, které skončily vynesením rozsudku smrti;

- I. vzhledem k tomu, že síly rychlého nasazení RSF byly nedávno rozmístěny podél severní hranice Súdánu, aby bránily přílivu nelegálních migrantů; vzhledem k tomu, že dne 31. srpna 2016 prohlásil velitel RSF, že jeho jednotky hlídaly tuto hranici s Egyptem a Libyí a že tím podle jeho slov Súdán bojuje proti nelegální migraci ve jménu EU; vzhledem k tomu, že delegace EU v Súdánu tuto podporu dne 6. září 2016 popřela;
  - J. vzhledem k tomu, že dne 24. srpna 2016 bylo z Itálie do Súdánu deportováno 48 potenciálních žadatelů o azyl; vzhledem k tomu, že v květnu 2016 deportovaly súdánské orgány přes 400 Eritrejců, kteří byli zadrženi na cestě do Libye;
  - K. vzhledem k tomu, že súdánské orgány v nepřiměřeném měřítku stíhají ženy a dívky za špatně definované trestné činy; vzhledem k tomu, že ženy čelí systematické diskriminaci a jsou jim ukládány tělesné tresty a bičování za vágně definovaná porušení pravidel oblékání;
  - L. vzhledem k tomu, že spolusignatáři tzv. Súdánské výzvy (představitelé politických a ozbrojených opozičních stran, včetně Národní strany Umma, Sil národního konsenzu a Súdánské revoluční fronty) jsou odhodláni usilovat o ukončení konfliktů zuřících v různých regionech Súdánu a o právní, institucionální a ekonomické reformy;
  - M. vzhledem k tomu, že v letech 2009 a 2010 vydal Mezinárodní trestní soud (ICC) dva zatykače na prezidenta al Bašira, byl obžalován z odpovědnosti za válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a genocidu; vzhledem k tomu, že i když není Súdán státem, který je smluvní stranou Římského statutu, požaduje od něj rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1593 (z roku 2005), aby spolupracoval s Mezinárodním trestním soudem, a Súdán musí tudíž vykonat zatýkáací příkaz soudu;
  - N. vzhledem k tomu, že v červnu 2008 dospěli ministři zahraničí členských států EU zasedající v Radě pro obecné záležitosti a vnější vztahy k závěru, že „Rada je připravena uvážit opatření vůči jednotlivcům odpovědným za nespolečenský s ICC“;
  - O. vzhledem k tomu, že EU v současné době uskutečňuje se Súdánem projekt „lepšího řízení migrace“;
1. vyjadřuje politování nad použitím chemických zbraní súdánskou vládou proti civilnímu obyvatelstvu v dárfúrském regionu Džebel Marra a upozorňuje na to, že jde o závažné porušení mezinárodních norem a také o válečný zločin; připomíná, že Súdán je stranou Úmluvy o chemických zbraních, a požaduje mezinárodní vyšetřování toto jejich údajného nasazení, které by vedla Organizace pro zákaz chemických zbraní; připomíná súdánským orgánům jejich odpovědnost chránit lidská práva;
  2. je i nadále hluboce znepokojen pokračujícím nezákonným zabíjením, únosy a na pohlaví založeným a sexuálním násilím v oblastech konfliktů, zejména v Dárfúru, jižním Kordofanu a v oblasti Modrý Nil a také průvodní vážnou humanitární krizí způsobenou obrovským množstvím vnitřně vysídlených; žádá okamžité ukončení plošného bombardování civilního obyvatelstva súdánskou armádou;
  3. odsuzuje svévolné zatýkání a zadržování aktivistů a pokračující zadržování obránců

lidských práv a novinářů v Súdánu; naléhavě vyzývá vládu Súdánu, aby zaručila nerušené uplatňování práva na svobodu projevu, sdružování a shromažďování; zdůrazňuje, že celonárodní dialog uspěje, pouze pokud se povede v atmosféře, v níž je zaručena svoboda projevu, sdělovacích prostředků, sdružování a shromažďování;

4. vyzývá Africkou unii a súdánskou vládu, aby urychleně vyšetřily všechny případy údajného mučení, špatného zacházení, svévolného zadržování a nepřiměřeného použití síly a aby stíhaly osoby odpovědné za tyto činy ve spravedlivém soudním řízení bez vynášení rozsudků smrti; vyzývá vládu Súdánu, aby vydala okamžité moratorium na provádění jakýchkoli poprav a zrušila trest smrti a veškeré formy tělesných trestů;
5. vyjadřuje mimořádné znepokojení nad tím, že je mezinárodním humanitárním agenturám a organizacím stále zamezováno v přístupu; požaduje, aby súdánská vláda v souladu se svými závazky v rámci všeobecného pravidelného přezkumu vynaložila veškeré možné úsilí s cílem umožnit mezinárodním humanitárním agenturám lepší přístup ke všem osobám hledajícím humanitární pomoc; naléhavě vyzývá vládu Súdánu, aby bezodkladně a konstruktivním způsobem navázala spolupráci s organizacemi občanské společnosti za účelem šíření povědomí o lidských právech v zemi;
6. opakuje, že svoboda náboženského vyznání, myšlení nebo přesvědčení je všeobecným lidským právem, které je třeba chránit na celém světě a které musí být každému zaručeno; požaduje, aby súdánská vláda zrušila všechny právní předpisy, na základě kterých jsou trestáni či diskriminováni jednotlivci za své náboženské přesvědčení, zejména ve vztahu k odpadlictví, a to obzvláště v případě českého pracovníka křesťanské pomoci Petra Jaška, súdánských pastorů Hassana Abduraheema Kodiho Taoura a Kuwy Shamala a darfúrského vysokoškolského studenta Abdulmonema Abdumawly Issy Abdumawly;
7. vyjadřuje znepokojení ohledně rostoucího počtu zásahů proti občanům, kteří jsou aktivisty z řad občanské společnosti, ze strany Národní bezpečnostní zpravodajské služby a žádá Súdán, aby okamžitě a bezpodmínečně propustil zadržené osoby, zastavil svévolného zadržování osob, stáhl všechna obvinění související s jejich pokojnou činností a aby nevládní organizacím, k nimž se řadí například pracovníci organizace TRACK, její přidružené organizace a studentští aktivisté, umožnil vykonávat jejich práci, aniž by se musely obávat represálií;
8. připomíná, že Súdán přijal doporučení, aby ratifikoval Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a aby vystupňoval úsilí s cílem zabránit mučení a nelidskému zacházení; vyzývá nicméně súdánskou vládu, aby naléhavě přezkoumala svůj zákon o národní bezpečnosti, který umožňuje zadržování podezřelých osob až po dobu čtyř a půl měsíce bez jakéhokoli soudního přezkumu, a aby provedla reformu svého právního systému v souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv;
9. vyzývá vládu Súdánu, aby zrušila rozsáhlé imunity stanovené súdánskými právními předpisy, zveřejnila výsledky, k nimž došly tři státní vyšetřovací komise, veřejně uznala rozsah zabíjení během zásahu proti demonstrantům protestujícím proti úsporným opatřením v září 2013 a aby pro oběti zjedнала spravedlnost;
10. připomíná závěry Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy z června 2008, které se zabývaly přetrvávající neschopností vlády Súdánu spolupracovat s Mezinárodním trestním soudem (MTS) a které poukázaly na to, že vláda Súdánu má povinnost i kapacitu spolupracovat a že každý zatykač vydaný MTC je třeba respektovat; naléhavě vyzývá Umara al-Bašíra, aby se podřídil mezinárodnímu právu a

předstoupil před Mezinárodní trestní soud kvůli válečným zločinům, zločinům proti lidskosti a zločinu genocidy;

11. vyzývá členské státy Africké unie a zejména ty země, které prezidenta Bašira hostily (Demokratická republika Kongo, Čad, Jihoafrická republika, Uganda a Džibuti), aby se řídily Římským statutem a rozhodnutími Mezinárodního trestního soudu;
12. vyzývá EU, aby podnikla kroky s cílem uvalit cílené represivní sankce na osoby odpovědné za válečné zločiny a za odmítání spolupráce s Mezinárodním trestním soudem, žádá ESVČ, aby bezodkladně sestavila seznam jednotlivců, na které se takové sankce budou vztahovat;
13. připomíná, že vláda Súdánu popsala dohodu na plánu dne 16. března 2016 a následně vyjasnila své závazky týkající se začlenění dalších příslušných zainteresovaných stran v rámci národního dialogu spolu se závazky ohledně pokračování v podpoře všech dohod dosažených mezi opozičními signatáři a mechanismem 7+7, řídicím výborem pro národní dialog; trvá na tom, že je třeba, aby všechny strany dodržovaly své závazky, a vyzývá k neustávajícímu dialogu za účelem dosažení konečného příměří; vyzývá EU a její členské státy, aby pokračovaly ve svém odhodlání podporovat úsilí Africké unie o dosažení míru v Súdánu a súdánský lid při jeho přechodu k vnitřně reformované demokracii;
14. vyzývá misi OSN a Africké unie v Dárfúru (UNAMID), aby zřídila stálou přítomnost v regionu Džebel Marra; vyzývá UNAMID, aby bezodkladně vyšetřila údajné případy porušování lidských práv a mezinárodního práva ze strany súdánských vládních i opozičních sil v regionu Džebel Marra a aby o nich veřejnosti předložila zprávu.
15. vyzývá ESVČ a Komisi, aby bedlivě monitorovaly rozvojovou pomoc EU v Súdánu s cílem zabránit jakékoli přímé či nepřímé podpoře místních milic a zajistit, aby síly rychlého nasazení (RSF) hlídkující u súdánských hranic s Egyptem a Libyí nepojaly úmysl bojovat jménem EU proti nelegální migraci;
16. naléhavě vyzývá Komisi a dotčené členské státy, aby proto zajistily naprostou transparentnost ohledně „lepšího řízení migrace“, společného projektu se Súdánem, včetně všech plánovaných činností a příjemců finančních prostředků od EU a jednotlivých států, a aby vypracovaly komplexní zprávu o návštěvě technické delegace EU v Súdánu, ke které došlo v květnu 2016;
17. vyzývá EU a její členské státy, aby zajistily, že bude Parlament plně informován o dialogu navázaném v rámci chartúmského procesu a že budou činnosti financované prostřednictvím svěřenského fondu EU pro Afriku, zejména ty, jejichž cílem je budování kapacit súdánské vlády, prováděny v plném souladu se stávajícími dohodami, čímž bude zabezpečeno, že otázka dodržování mezinárodních závazků a právních předpisů bude pro občany a občanské společnosti v EU a Súdánu plně transparentní;
18. se znepokojením si všímá pokračujícího a častého porušování práv žen v Súdánu, zejména s ohledem na článek 152 trestního zákona, a naléhavě vyzývá súdánské orgány, aby bez prodlení podepsaly a ratifikovaly Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen;
19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládě Súdánu, Africké unii, generálnímu tajemníkovi OSN, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU, Panafrickému parlamentu a Organizaci pro zákaz chemických zbraní.